

winien brzmieć: „Kuraki leśne Europy środkowej”.

Jest to jedna z nielicznych tylko uwag krytycznych o tej książce. W sumie jest to pozycja bardzo cenna i potrzebna. Napisana jest przede wszystkim dla myśliwych. Zwraca się jednak równocześnie także do ornitologów, biologów łowiectwa, ekologów, leśników oraz miłośników przyrody. Współdziała-

nie ich wszystkich bowiem jest niezbędne, jeśli wysiłki zmierzające do zachowania już tylko lokalnie dobrego jeszcze pogłowia kuraków leśnych, restytucji ginących populacji oraz próby reintrodukcji najrzadszych gatunków tam, gdzie już wyginęły, mają być uwieńczone sukcesem.

Zygmunt Pielowski

Praca zbiorowa pod redakcją doc. dra inż. M. Novotnego — **OPTIMALIZACJA DECYZJI W GOSPODARSTWIE LEŚNYM**. PWRiL, Warszawa 1976. S. 232, tab. 72, rys. 30. Przekładu z języka czeskiego dokonał dr inż. R. Kozłowski.

Pod koniec 1976 r. ukazał się z inicjatywy i nakładem PWRiL polski przekład książki pt. „Základy optimálního rozhodování v praxi lesního hospodářství” (Statní zemědělské nakladatelství, Praha 1973), opracowanej przez zespół autorski w składzie doc. dr inż. M. Novotný, dr inż. V. Novotný, prof. dr inż. J. Ruprich, dr inż. I. Vicena, pod redakcją doc. dra inż. M. Novotného.

Całość przedstawionych w książce problemów dotyczących podstaw podejmowania optymalnych decyzji w praktyce gospodarstwa leśnego Autorzy podzielili na 4 zasadnicze rozdziały o następującej treści.

1. „Optymalne decyzje a teoria zarządzania”. W rozdziale omówiono podstawy teorii zarządzania oraz podejmowania i analizy decyzji. Szczególną uwagę zwrócono na klasyfikację modeli, etapy podejmowania decyzji oraz metody agregacji różnych kryteriów oceny.

2. „Badania operacyjne jako narzędzia optymalizacji decyzji”. Na początku rozdziału przedstawiono podział oraz krótką charakterystykę metod badań operacyjnych. Treścią dalszych części

rozdziału są teoretyczne podstawy wybranych grup i metod, a mianowicie: programowania liniowego, teorii masowej obsługi, analizy sieciowej oraz metody Monte Carlo.

3. „Praktyczne zastosowanie metod optymalizacji decyzji”. Rozdział ten został poświęcony praktycznemu zastosowaniu wybranych metod badań operacyjnych w gospodarstwie leśnym oraz rozwiązaniu konkretnych przykładów liczbowych. Tematykę rozdziału uporządkowano według grup problemów gospodarczych, obejmujących: planowanie produkcji, planowanie i lokalizację inwestycji oraz operatywne zarządzanie i planowanie przedsięwzięć produkcyjnych. Na tle poszczególnych zagadnień zaczerpniętych z praktyki gospodarczej i reprezentujących poszczególne grupy problemów przedstawiono sposoby wykorzystania omówionych wcześniej metod optymalizacji.

4. „Problematyka podejmowania decyzji optymalnych w gospodarce leśnej”. Treścią rozdziału są ważniejsze zagadnienia wiążące się ze stosowaniem metod optymalizacyjnych w praktyce gospodarczej. Dotyczy to zwłaszcza napotykaných trudności, etapów występujących przy formułowaniu i rozwiązywaniu problemów, wyboru kryterium optymalizacji oraz postępowania w trakcie zbierania informacji liczbowych i wprowadzania metod badań operacyjnych do praktyki.

Z przedstawionego przeglądu treści

wynika, że książka dotyczy problematyki trudnej i rozległej, a przy tym niezwykle aktualnej. Stale bowiem rośnie znaczenie nowoczesnych metod matematyczno-ekonomicznych w zarządzaniu gospodarstwem leśnym. Jest to rezultatem postępującej stopniowo koncentracji produkcji leśnej oraz powstawania nowych, coraz bardziej skomplikowanych technologii produkcji. Zarządzanie w tych warunkach wymaga posługiwania się specjalnymi metodami matematycznymi opisującymi posiadane środki oraz możliwe warianty działania w jeden system współzależności i zapewniającymi wybór optymalnej decyzji. Równocześnie jednak brak jest na rynku księgarskim obszerniejszej literatury omawiającej w sposób kompleksowy istotę i możliwości zastosowania metod optymalizacyjnych w leśnictwie. Lukę tę w znacznym stopniu uzupełnia recenzowana książka, bowiem zakres prezentowanych w niej metod jest bardzo szeroki i dostosowany do zróżnicowanej problematyki gospodarowania w leśnictwie.

Wykład zagadnień teoretycznych jest na ogół bardzo przystępny, aczkolwiek ograniczony do minimum. Najszerzej zostały omówione metody programowania liniowego i metody planowania sieciowego. Niewiele natomiast miejsca poświęcono metodom symulacji, niektóre zaś obecnie stosowane w praktyce metody badań operacyjnych zostały całkowicie pominięte. Tym niemniej książka zapewnia czytelnikowi

zapoznanie się z ideą oraz podstawami teoretycznymi poszukiwania rozwiązań optymalnych za pomocą wybranych metod. Szczególnie cenne jest zamieszczenie licznych przykładów liczbowych. Stwarzają one możliwość pogłębienia wiedzy teoretycznej oraz zapoznania się z praktycznym stosowaniem niektórych algorytmów rozwiązywania zadań optymalizacyjnych. Dobór przykładów został podyktowany dotychczasowymi osiągnięciami w zakresie stosowania metod optymalizacyjnych w gospodarstwie leśnym. Stąd też dominują przykłady dotyczące procesów produkcji drewna przy pniu. Stosowanie omawianych metod w odniesieniu do produkcji drewna na pniu napotyka na pewne trudności, związane przede wszystkim z parametryzacją procesów produkcyjnych. Jednakże i w tej dziedzinie obserwuje się na łamach literatury fachowej znaczny postęp, również dzięki doświadczeniom zdobytym przy optymalizacji problemów przedstawionych w książce.

Omawiana książka w pełni zasługuje na uwagę polskiego czytelnika. Wzbogaca ona naukę i praktykę zarządzania gospodarstwem leśnym o nowe metody podejmowania decyzji. Studiowanie literatury z tego zakresu jest szczególnie cenne z uwagi na rolę czynnika organizacji w rozwoju produkcji oraz ze względu na zmiany zachodzące w systemie zarządzania gospodarstwem leśnym.

Andrzej Klocek

„Sylwan” przyjemnym upominkiem za granicę, m. in. dla mieszkających tam rodaków. Pomyśl o tym. Warunki prenumeraty dla mieszkających za granicą na ostatniej stronie okładki.